

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia contemporánea de España

Materia	Historia contemporánea de España			
Código	002G250V01601			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Valín Fernández, Alberto Juan			
Profesorado	Valín Fernández, Alberto Juan			
Correo-e	avalin@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Coñecemento dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Historia contemporánea española.			

Competencias de titulación

Código	
A12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
A13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
A14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado.
A16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
A19	Coñecemento da historia nacional propia
A20	Coñecemento da historia europea nunha perspectiva comparada
A23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Aplicación dos coñecementos
B3	Capacidade de organización e planificación
B4	Comunicación oral e escrita no idioma propio.
B5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento
B7	Capacidade de razoamento crítico.
B8	Compromiso ético e responsabilidade social
B11	Capacidade de aprendizaxe autónoma

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir unha conciencia crítica da relación entre os acontecementos e os procesos propios da longa e tortuosa idade contemporánea española e a nosa realidade actual.	A12 A13	B1 B2 B7 B8
Coñecer en detalle a evolución da sociedade española na época contemporánea e as transformacións económicas, sociais e políticas, en perspectiva comparada, facendo fincapé nos transcendentais procesos revolucionarios que se foron sucedendo no tempo.	A14 A16 A19 A20	B1 B5 B11
Explicar os grandes procesos de cambio e continuidade da contemporaneidade española a nivel político, económico, social, cultural e de mentalidades.	A12 A14 A19	B1 B2 B5 B7

Manexar de xeito básico diferentes instrumentos de recompilación de información e pescudar en fontes diversas propias da época contemporánea española, co fin de que poida ser quen de planificar, realizar e presentar pequenas investigacións individuais e/ou en equipo que contribúan á elaboración dun discurso histórico crítico e razoado	A23	B3 B4 B5
--	-----	----------------

Contidos

Tema	
1.- A Revolución burguesa: da quebra do Antigo Rexime á creación do Estado liberal.	1.1.- A periodización da historia contemporánea española. 1.2.-A Guerra da Independencia, As Cortes de Cádiz e a Constitución de 1812. 1.3.- Revolución e Reación. (A Spanish Revolution): Sexenio Negro, O Trienio e a Ominosa Década. 1.4.-A Era Isabelina: As desamortizacións. 1.5.-O Sexenio Revolucionario.
2.- O Estado liberal: caciquismo e precariedade democrática. Primeira Restauración, Dictadura de Primo e Segunda República.	2.1.- A Primeira Restauración Borbónica. 2.2.-A Dictadura de Primo. 2.3.-A Segunda República.
3.- Da Guerra Civil á Monarquía postfranquista de Juan Carlos I.	3.1.-A Guerra Civil e a Revolución Social. 3.2.-O Franquismo. 3.3.- A Segunda Restauración Borbónica

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Saídas de estudo/prácticas de campo	2	2	4
Titoría en grupo	6	0	6
Traballos de aula	3	6	9
Traballos tutelados	4	20	24
Sesión maxistral	24	30	54
Actividades introdutorias	1	0	1
Seminarios	6	12	18
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	30	34
Outras	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Saídas de estudo/prácticas de campo	Saída guiada pola cidade de Ourense. "Arquitectura popular, burguesa e aristocrática no Ourense contemporáneo".
Titoría en grupo	Sesións dirixidas ao seguimento e orientación sobre o estudo dos contidos, a preparación das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos en curso.
Traballos de aula	Actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistras que inclúan a resolución de comentarios e composición de textos históricos.
Traballos tutelados	Traballos realizados de xeito exclusivamente individual polo alumnado sobre temas monográficos en estreita relación coa disciplina e que serán obrigadamente expostos coa data da súa exposición na aula e os fará o alumno como técnica didáctica individual da impartición pedagóxica da Historia Contemporánea de España. Deberán estar asignados inexcusamente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Sesión maxistral	Explicación dos contidos máis relevantes da materia por parte do profesor.
Actividades introdutorias	Sesións orientadas a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir información sobre as súas competencias, motivacións e intereses.
Seminarios	Traballo de aula individual ou en grupos informais a partir de materias de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesións maxistras.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Seminarios	TITORIA EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos en curso. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. SEMINARIOS: Traballo de aula individual ou en grupos informais a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos nas sesións maxistras. TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á elaboración dos traballos prácticos realizados polo alumnado.
Titoría en grupo	TITORIA EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos en curso. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. SEMINARIOS: Traballo de aula individual ou en grupos informais a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos nas sesións maxistras. TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á elaboración dos traballos prácticos realizados polo alumnado.
Traballos de aula	TITORIA EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos en curso. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. SEMINARIOS: Traballo de aula individual ou en grupos informais a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos nas sesións maxistras. TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á elaboración dos traballos prácticos realizados polo alumnado.
Traballos tutelados	TITORIA EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos en curso. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. SEMINARIOS: Traballo de aula individual ou en grupos informais a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos nas sesións maxistras. TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á elaboración dos traballos prácticos realizados polo alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Saídas de estudo/prácticas de campo	Presencia obrigatoria e participación activa na saída de estudo, manifestando en abertas discusións o alumnado as correspondentes asociacións críticas co tema a estudar.	2.5
Traballos de aula	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros prefixados, dos exercicios prácticos indicados: comentarios de textos e de mapas; recensión de monografías, de documentais, de fotografías; etc.	5
Traballos tutelados	Presentación, pública defensa e entrega dun guión do exposto na data sinalada, do traballo individual obrigatorio. Valoraranse: o marco teórico, a estrutura e vertebración do traballo, as reflexións teóricas e críticas e a presentación e exposición formal do mesmo.	15
Sesión maxistral	Valoraranse os coñecementos teóricos da disciplina, a estruturación lóxica das ideas, a conciencia evolutiva dos distintos procesos históricos, a claridade expositiva, o espírito crítico, a madureza do estilo literario (sintaxe, léxico, ortografía, etc.) e a coherencia expositiva. Todo elo mediante dúas probas de avaliación que incluírán preguntas de resposta longa ou desenvolvemento. Para superar a materia será preciso acadar, en ambas dúas probas, unha cualificación mínima de 3,5 puntos dun máximo de 6.	60
Seminarios	Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados e capacidade para fomentar o libre debate, a libre discusión baseada no respecto mútuo e a activa participación.	7.5
Outras	En todas as actividades e probas que conforman a programación valorarase a asistencia e participación do alumnado.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais (Artigo 12 do Regulamento de Estudantes da Universidade de Vigo) nos que se examinarán de todo o programa da materia en base á bibliografía sinalada. Asemade, deberán realizar obrigatoriramente un traballo. O exame suporá o 70% da nota final e o traballo práctico o 30%.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

Álvarez Junco, J. *Mater Dolorosa. la Idea de España en el siglo XIX*. 2002.

- Aróstegui, J. *La Guerra Civil, 1936-1939*. Madrid, Temas de Hoy, 1997.
- Artola, M. *La burguesía revolucionaria (1808-1874)*, Madrid, Alianza, 1973.
- Artola, M. *La España de Fernando VII*. Madrid, Espasa, 1968.
- Avilés Fernández, M. *Nueva Historia de España*. Tomos IV y V. Madrid, Edaf, 1975.
- Bahamonde, Á. y Otero, L. E. *Historia de España*, Madrid, SM, 2009.
- Bolloten, B. *La Guerra Civil española: revolución y contrarrevolución* . Madrid, Alianza, 1997.
- Carr, R. *España 1808- 2008*. Barcelona, Ariel, 2009.
- Fernández Sebatían, J. y Fuentes, J. F. (dirs.). *Diccionario político-social del siglo XX español*. Madrid, Alianza editorial, 2008.
- Jover Zamora, J. M. *Historia España Menéndez Pidall*. Tomos XXXII al XXXIX. Madrid, Espasa.
- Lara Hernández, J. M. (dir.). *Historia de España*. Vols.: 9-12. Barcelona, Planeta, 1988.
- Martínez, Á., Sánchez, R. y Montero, F. *Manual de Historia de España. Siglo XIX*. Madrid, Historia 16, 1990.
- Paredes, J. *La España contemporánea*. Barcelona, Ariel, 1997.
- Palacio Atard, V. *La España del siglo XIX (1808-1898)*. Madrid, Espasa, 1978.
- Sánchez Jiménez, J. *La España contemporánea*. Madrid, Istmo, 1991.
- Tuñón de Lara, M. *El movimiento obrero en la historia de España*. (I) y (II). Madrid, Sarpe, 1985.
- Tusell, J. *Manual de Historia de España. 6. Siglo XX*. Madrid, Historia 16, 1990.
- Tusell, J. *Historia de España en el siglo XX*. Madrid, Taurus, 1998.

BIBLIOGRAFÍA ESPECÍFICA

Remítase aos manuais citados na Bibliografía Básica para a listaxe de bibliografía temática actualizada.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia: Introducción á historiografía/O02G250V01203

Historia contemporánea universal/O02G250V01403
